

DİŞHEKİMLİĞİNDE SERBEST MESLEK PRENSİPLERİNİN ÖNEMİ

Dişhekimliği mesleği Türkiye’de serbest meslekler grubu içerisinde yer alır^(*). AB ülkeleri arasında geçerli sağlık mevzuatında da dişhekimliği “**Serbest Meslek**” olarak tanımlanmaktadır. Serbest meslekler grubu içerisinde dişhekimleri, doktorlar, veterinerler, eczacılar ve mühendisler de yer almaktadır. Serbest meslek ilkelerinin toplumun özellikle sağlığa ulaşmasında ve optimal iyi sağlık hizmeti almasında çok önemli yeri olduğunun altı çizilmektedir. Yaşanan birçok ekonomik ve finansal sorunda, serbest mesleklerin profesyonel sorumlulukları ve kendi kendilerini yönetme (özerklik) şeklinin birçok ekonomik krizin az zararlı atlatılmasında ve toplumların sosyal bütünlüğünü devamlılığında rolü olduğu AB otoriteleri tarafından vurgulanmıştır. Bunun nedenleri arasında serbest meslek icrası yapan kişilerden yüksek nitelikli eğitim ve de kesinlikle uygulanması istenen mesleki kurallar içinde çalışmalarının talep edilmesidir. Kendi mesleki sorumlulukları ve kendilerine tanınan bağımsız (özerk) çalışma ortamı profesyonel çalışma hayatlarında başarılı olmalarında ki en önemli etkenlerdir.

Avrupa Birliği Komisyonundaki resmi temsilcileri olan serbest meslek gruplarına ait organizasyonlar:

- ✓ Council of European Dentists (CED)
- ✓ Standing Committee of European Doctors (CPME)
- ✓ European Council of Engineers Chamber (ECEC)
- ✓ Federation of Veterinarians (FVE)
- ✓ Pharmaceutical Group of the European Union (PGEU)

Aşağıda belirtilen AB Serbest Meslek Sözleşmesini (EU Charter of Liberal Professions) kabul etmiş ve desteklemektedirler (2013).

Bu sözleşmenin Temel Prensipleri:

- Kamu yararına hizmeti önceler ve bunun sorumluluğunu kabul ederler
- Güven temelli hizmet önceliklidir
- Yüksek kaliteli hizmeti esas alır
- Serbest meslek sahipleri kendi alanlarıyla ilgili olarak 3.kişilere karşı bağımsızdır
- Serbest meslek hizmetini başkasına devredemezler, kendileri uygular
- Profesyonel etik değerler temelinde davranırlar dolayısıyla güvenilirlerdir
- Kendi (öz) regülasyonlarını hastalarının haklarını korumak ve optimize etmek üzerine oluşturur ve şeffaflık içinde uygularlar

- Kendi (bilgi, beceri, teknoloji) yetkinliklerini geliştirmek için sürekli eğitim çalışmalarına katılır ve yakından takipçisi olurlar ...

Serbest mesleklerin genel prensiplerini dişhekimleri için uyarlırsak aşağıda ki ilkeler ön plana çıkmaktadır:

- Dişhekim hastasına teşhis koyarken bilimsel tıbbi bilgiyi esas alır.
- Dişhekim hastasının teşhis ve tedavisinde özerktir, mesleklerini otonom şekilde uygular ve 3. kişiler karışamaz.
- Dişhekim hastalarının tedavilerini bizzat kendi sorumluluklarında ve kendileri yaparlar.
- Hastasının haklarını ve yararını koruyan iyi hekimlik anlayışı içinde hareket eder.
- Hastasına güven temelinde ve moral (ahlaki)değerler bilinci ile hizmet eder.
- Dişhekim profesyonel etik düzenlemeler içinde kendi kendini yönetir.

Dişhekiminin, kendi kendini yöneten, kendi sorumluluğunun farkında olarak mesleki faaliyetlerini sürdüren, teşhis ve tedavisinde bilimsel tıbbi bilgiyi esas alan ve kimsenin baskısı altında kalmadan çalışmasına imkân sağlayan serbest meslek prensipleri, bugüne kadar güven temelli hasta-hekim ilişkisinin en iyi kurulabildiği ve hastaya optimal sağlık hizmeti sağlayabildiği için, FDI -ERO'nun sağlık politik bildirimlerinde de önemle desteklenmektedir.

(*) **193 sayılı Serbest Meslekler Yasası:** Serbest meslek faaliyeti sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi ve mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari niteliği olmayan işlerin işverene bağlı olmaksızın kendisi tarafından yapılan ve şahsi sorumluluk altında gelir sağlamak için nam ve hesabına yapılmasıdır.

Prof. Dr. Taner Yücel
TDB Akademi Başkanı